
กรอบแนวคิด (*Framework*)

ราชวิชา GEO๔๙๐๒ สัมมนาภูมิศาสตร์

สาขาภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กรอบแนวคิดการวิจัย

- กรอบความคิดที่ใช้เป็นแนวทางการศึกษาในงานวิจัย โดยผู้วิจัยจะประมวลแนวคิดทั้งหมดในการวิจัย มาจัดวางลำดับแนวความคิดการทำงานวิจัย
- ซึ่งจะประกอบด้วย ตัวแปรและการระบุความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มีกรอบพื้นฐานทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ศึกษาและมโนภาพ(concept)ในเรื่องนั้น
- กรอบแนวคิดในการวิจัยที่ดี จะต้องชัดเจน แสดงทิศทางของความสัมพันธ์ ของสิ่งที่ต้องการศึกษา หรือตัวแปรที่จะศึกษา สามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดขอบเขตของการวิจัย การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย รูปแบบการวิจัย ตลอดจนวิธีการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งที่มาของกรอบแนวคิดการวิจัย

- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- กรอบแนวคิดของผู้วิจัยเองที่สังเคราะห์ขึ้นเอง

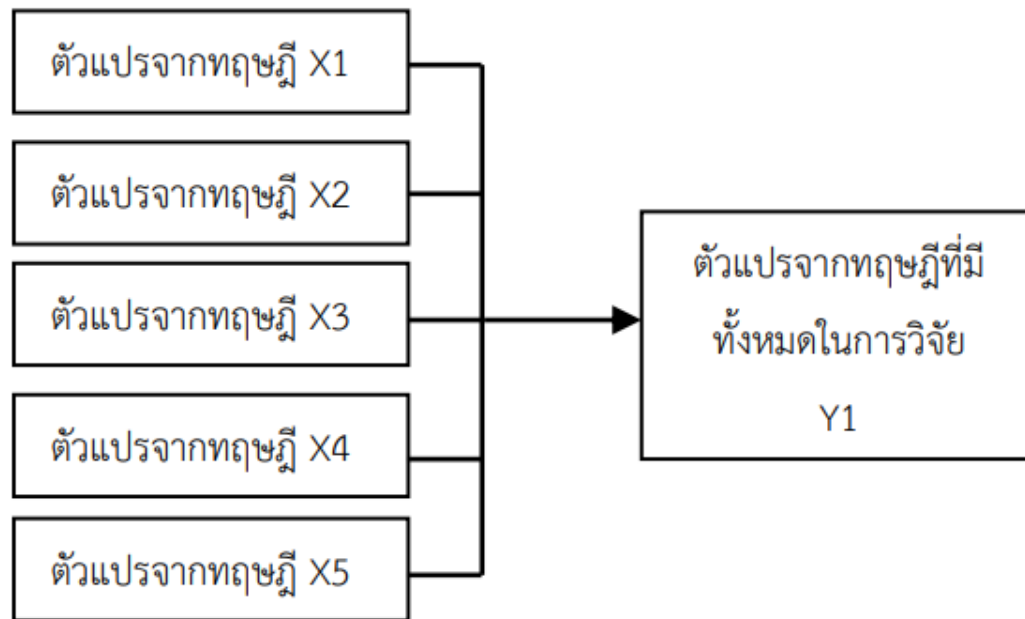
กรอบความคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework)

กรอบความคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) นงลักษณ์ วิรัชชัย (2540) ได้ให้ความหมายของคำว่า กรอบความคิดเชิงทฤษฎี ว่า เป็นแบบจำลองที่ แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรทั้งหมดโดยอาศัยทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็น แบบจำลองแสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี

อเมนด์้า (Imenda, 2557) กล่าวว่า กรอบทฤษฎีเป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎี หรือชุดของแนวคิดมาจากทฤษฎีหนึ่งเดียว การให้ คำอธิบายของเหตุการณ์ หรือเปิดปรากฏการณ์หรือวิจัยปัญหาเฉพาะ

ซึ่งสอดคล้องกับ บัณฑิตา อินสมบัติ (2558) ที่ว่ากรอบความคิดเชิงทฤษฎี หมายถึง แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับ ปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษา ซึ่งได้จากการทบทวนเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบความคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework)

ตัวอย่าง กรอบความคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework)

ที่มา : ภูธิป มีถาวรกุล และ ประสพชัย พสุนนท์, 2019

กรอบความคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

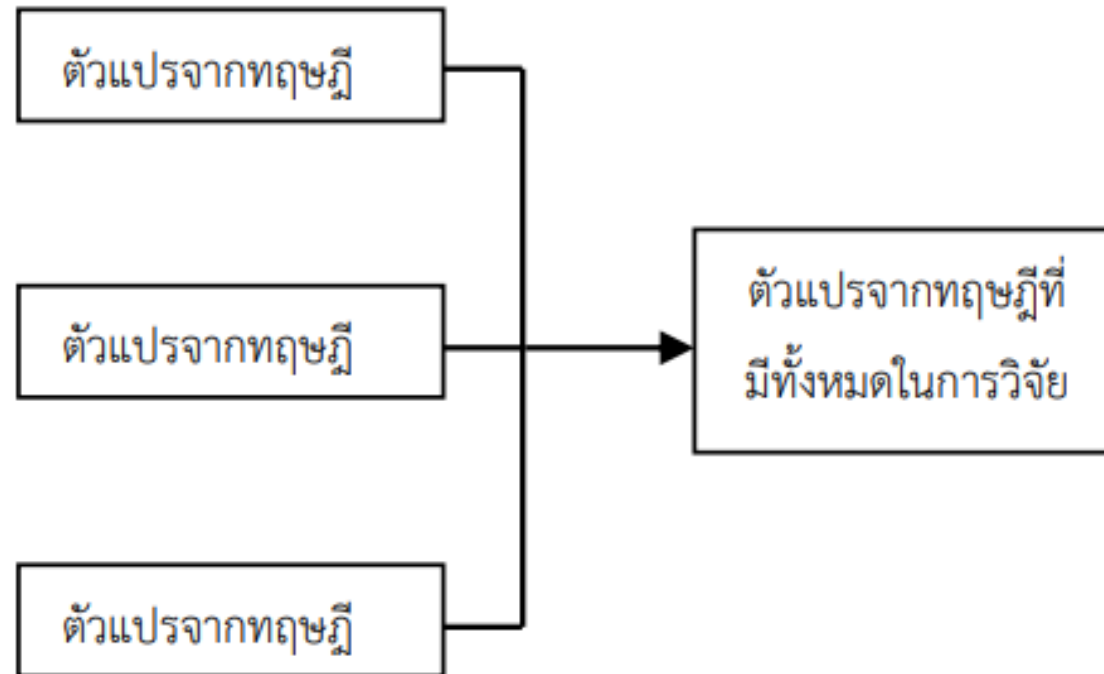
มิลและฮิวเบอร์แมน (Miles and Huberman, 2542) ให้ความหมายกรอบความคิดการวิจัยว่าเป็น ระบบการทำงานของแนวคิด สมมติฐาน การคาดการณ์ ความเชื่อ และทฤษฎีที่จะมาสนับสนุนงานวิจัย ซึ่งสามารถอธิบายได้ทั้งภาพกราฟิก หรือเล่าเรื่องในสิ่งสำคัญที่จะศึกษาผ่านปัจจัยหลัก แนวคิด หรือตัวแปร ที่ผ่านการสันนิษฐานซึ่งกันและกัน

ลินห์และสมิธ (Liehr and Smith, 2543) ให้ความหมายกรอบความคิดการวิจัยว่าเป็น การสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ แนวคิดที่เกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบในการบูรณาการเพื่อเป็นวิธีการในการมองปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อทำนายเหตุการณ์ที่กำหนดหรือให้เกิดความเข้าใจของปรากฏการณ์ที่กว้างขึ้น

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2540) เสนอว่า กรอบความคิดการวิจัยคือแบบจำลองที่นักวิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ทฤษฎีเพื่อแทนความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในธรรมชาติและจะนำไปตรวจสอบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยที่ต้องมีพื้นฐานทฤษฎีรองรับโดยมีการคัดเลือกตัวแปรบางตัวมาศึกษา และปรับลดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยใหม่

บัณฑิตา อินสมบัติ (2558) ได้ให้ความหมาย กรอบความคิดการวิจัย เป็น ภาพสรุปสุดท้ายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาโดยกรอบความคิดการวิจัยนี้ได้จากการลดตัวแปรในกรอบความคิดเชิงทฤษฎีกรอบความคิดการวิจัยนี้อาจจะเป็นกรอบความคิดเชิงทฤษฎีก็ได้ หากผู้วิจัยสนใจจะศึกษาปรากฏการณ์ที่ครอบคลุมทฤษฎีนั้นทั้งหมด แต่โดยส่วนใหญ่แล้วผู้วิจัยจะศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพียงบางตัวในกรอบความคิดเชิงทฤษฎี ด้วยเพราะข้อจำกัดด้านต่าง ๆ กรอบความคิดการวิจัยนี้จึงได้จากการลดตัวแปรในกรอบความคิดเชิงทฤษฎี

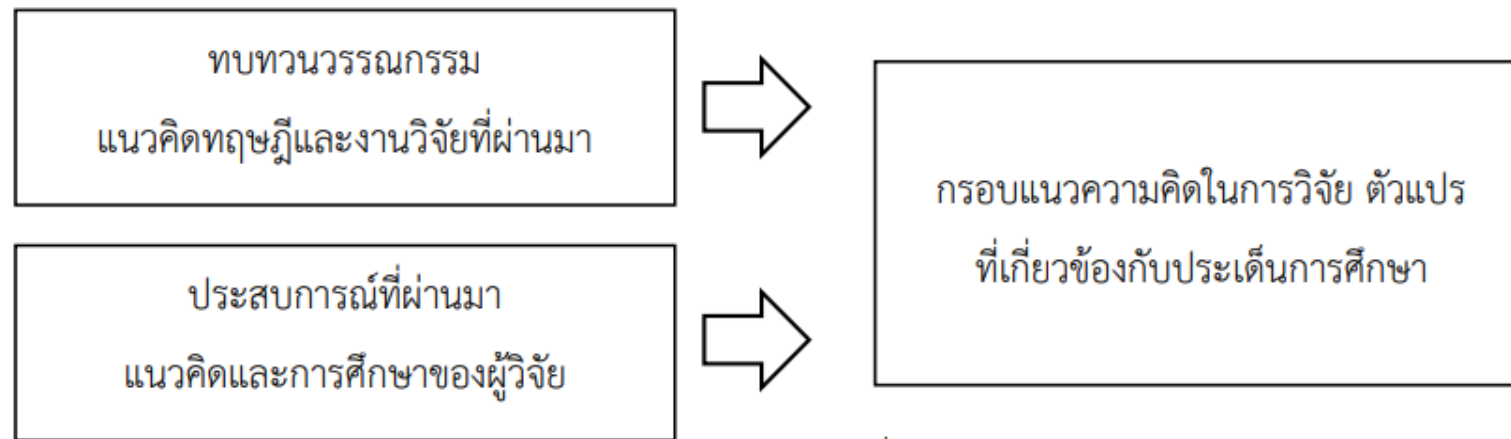
กรอบความคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ตัวอย่าง กรอบความคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ที่มา : ภูธิป มีถาวรกุล และ ประสพชัย พสุนนท์, 2019

กรอบความคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ตัวอย่าง แนวทางการสร้างและที่มาของกรอบความคิดการวิจัย

ที่มา : ภูธิป มีถาวรกุล และ ประสพชัย พสุนนท์, 2019

กรอบความคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

หลักการเลือกและประโยชน์ของกรอบแนวคิดในการวิจัย

- ตรงประเด็นในด้านเนื้อหาสาระตัวแปรที่ต้องการศึกษา มีความสอดคล้องกับความสนใจในเรื่องที่วิจัย
- มีความง่ายและไม่สลับซับซ้อนมาก
- ควรมีประโยชน์ในเชิงนโยบายหรือการพัฒนาสังคม

การนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยอาจทำได้หลายวิธี ดังนี้

- การเขียนบรรยาย โดยระบุตัวแปรที่ศึกษาและความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร
- การเขียนแบบจำลองหรือสัญลักษณ์และสมการ
- การเขียนแผนภาพ แสดงตัวแปรต่าง ๆ และความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร
- การเขียนแบบผสมผสาน

